

Irma Hlawaty (1907-1980)

Ukończyła ASP w Krakowie pod kierunkiem m.in. prof. T. Axentowicza. W latach 1934-1939 brała udział w wystawach zbiorowych w Krakowie, Lwowie, Stanisławowie i Kołomyi. W 1945 r. przyjechała do Bystrzycy Kłodzkiej.

Pracowała jako pedagog; wychowała wielu malarzy, architektów i nauczycieli rysunku. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem 1000-Lecia Państwa Polskiego, otrzymała Nagrodę Miasta Bystrzycy Kł. za upowszechnianie kultury.

Irma Hlawaty (1907-1980)

Absolventin der Kunstakademie Krakau in der Klasse u.a. von Prof. T. Axentowicz. Im Zeitraum von 1934 bis 1939 nahm sie an Gruppenausstellungen in Krakau, Lemberg, Stanisławów und Kolomea teil. Im Jahre 1945 kam sie nach Habelschwerdt. Dort arbeitete sie als Pädagogin und bildete viele Maler, Architekten und Kunstlehrer aus. Sie wurde ausgezeichnet mit dem Ritterkreuz des Ordens Polonia Restituta und der Medaille zum 1000jährigen Bestehen des polnischen Staats, zudem erhielt sie den Kulturpreis der Stadt Habelschwerdt für ihre kulturellen Verdienste.

W 2007 roku uczniowie Liceum Ogólnokształcącego pod kierunkiem nauczycieli zebrali materiały o niezwykłej już malarce i zorganizowali wystawę oraz prezentację jej twórczości artystycznej.

Im Jahre 2007 sammelten Schüler des Allgemeinbildenden Liceums unter Anleitung ihrer Lehrer Materialien über die damals bereits verstorbene Malerin und organisierten eine Ausstellung und Präsentation über ihr künstlerisches Werk.

Królewskie Katolickie Seminarium Nauczycielskie

W miejscu, gdzie mieści się obecnie Zespół Szkół Ogólnokształcących, 2 lipca 1877 r. położono kamień węgielny pod budowę gmachu szkoły, Królewskiego Katolickiego Seminarium Nauczycielskiego. 5 kwietnia 1880 roku nastąpiło uroczyste poświęcenie nowo wybudowanego gmachu szkoły. W latach 1874–1908 dyrektorem seminarium był doktor Franciszek Volkmer, autor jednej z kronik miasta. W szkole nauczano łaciny, angielskiego, geografii, matematyki, biologii, fizyki, historii, muzyki, rysunku i plastyki. W 1925 roku seminarium zamknięto i przekształcono w średnią szkołę uzupełniającą (Aufbauschule), która przetrwała do końca II wojny światowej.

Das Königliche Katholische Lehrerseminar

April 1880 folgte die feierliche Einweihung des neu erbauten Schulgebäudes. Von 1874 bis 1908 war Dr. Franz Volker, Autor einer der Stadtchroniken von Habelschwerdt, Direktor des Seminars. In der Schule wurde Latein, Englisch, Erdkunde, Mathematik, Biologie, Physik, Geschichte, Musik, Zeichnen und Kunst unterrichtet. Im Jahre 1925 wurde das Seminar geschlossen und in eine Aufbauschule umgewandelt, die bis Ende des Zweiten Weltkriegs bestand.

Zabytkowa aula szkolna

W 2009 r. z inicjatywy dyrektor szkoły, Krystyny Magierowskiej-Kaszy, przy wsparciu Starostwa Powiatowego w Kłodzku rozpoczęto remont auli. Realizację niezwykle kosztownego przedsięwzięcia dofinansowały także władze miast: Międzyzlesie....

Ekipa konserwatorów zabytków z Krakowa pracowała nad przywróceniem pomieszczeniu dawnego blasku.

Die historische Schulaula

Im Jahre 2009 wurde auf Initiative der Direktorin, Frau Krystyna Magierowska-Kasza, mit Unterstützung des Landratsamts Glatz mit der Renovierung der Aula begonnen. Die Realisierung dieses außergewöhnlich kostspieligen Unternehmens wurde auch durch die Nachbarstädte finanziell unterstützt. Eine Gruppe von Denkmalkonservatoren aus Krakau arbeitete viele Monate dafür, dass der alte Glanz in die historische Schulaula zurückkehren konnte.

Nad wejściem do auli widnieje kartusz inskrypcyjny, w którym wypisano gotyckimi literami cytaty Mądrości Syracha: „Die/Furcht Gottes/ist der/Weisheit Anfang” („Bojaźń Boża początkiem wszelkiej Mądrości”), stanowiący motto ówczesnych instytucji oświatowych. Über dem Eingang zur Aula ist eine Inschrift in gotischer Schrift zu sehen, die einen Spruch aus dem Buch Jesus Sirach zitiert: „Die Furcht Gottes ist der Weisheit Anfang”.

Na dekorację malarską ścian składają się wizerunki herbów miast leżących w granicach ziemi kłodzkiej: Dusznik Zdroju (Reinerz), Bystrzycy Kłodzkiej (Habelschwerdt), Nowej Rudy (Neurode), Międzyzlesia (Mittelwalde), Radkowa (Wünschelburg), Kłodzka (Glatz), Łącka Zdroju (Landeck) i Lewina Kłodzkiego (Lewin).

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Bystrzycy Kłodzkiej
ul. S. Sempołowskiej 13
www.liceum.bystrzyca.eu

Opiekun Muzeum szkolnego: Ewa Magierowska

Zdjęcia: Wojciech Kawulka, Nikodem T. Jacuk.

Skład: Waldemar Jacuk; tłum.: uczennice klasy III B I LO
pod op. merytoryczną Heinza-Petera Keutena.

Druk ze środków Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół ZSO